

Kuba

Avgust, septembar i oktobar, 2014.

Put do Kube je trajao 30 sati, najpre zato što je avion iz Moskve kasnio, a i let je trajao sat duže. Subjektivno osećaj je da smo stigli za 3 ili 4 sata. Oduševili su nas dečiji pokloni od Aeroflota. Očekivali smo uobičajenu bojanku i bojice, ali dobili smo, iako od iste kompanije, dva različita pakovanja i sadržaja – jednom sivu torbicu od čoje sa belim otiscima psećih šapa, a drugi put mali ranac, veoma praktičan, koji može da menja veličinu. Tu je bilo i zanimljivih i edukativnih igračaka – karte koje se igraju tako što zemlje treba spojiti sa njihovim glavnim gradovima i znamenitostima, puzle sa prikazom celog sveta, neka igra pokrivalica sa pitanjima i odgovorima, počevši od matematike pa do geografije, plișani jastuk na naduvavanje, karte sa specifičnim životinjskim vrstama, gumena kartica za kofer, igre sa zastavama raznih zemalja, priče na ruskom i engleskom, nalepnice, bonbone i još razne stvari koje i dalje aktivno koristimo.

Kada smo sleteli, preplavila me je zaboravljena radost koju sam očigledno ponela kada sam prošli put odlazila sa Kube. Ipak, ljudi i atmosfera se mnogo razlikuju od Kube koju pamtim, valjda onoliko koliko se razlikuju Fidel i Raul. Nema više onog osećaja da je čovek uskočio u vremeplov i našao se u neverovatnoj, ali autentičnoj dimenziji. Dosta je modernih automobila, pojavio se internet (lakše bi bilo da nije, jer ono što se smatra internetom može po stepenu iscrpljivanja korisnika da se upražnjava kao dijeta), oseća se dodir globalizacije.

Voda je još uvek čista, topla i kilometrima plitka, a beli pesak je mekan kao tepih. Plivanje sa delfinima je predivno i ima terapeutsko dejstvo. Vožnja kočijama je precenjena i odavno prevaziđena atrakcija.

U Havani smo boravili četrdeset dana, nakon jedne nedelje provedene u Varaderu. Kuće za iznajmljivanje uglavnom imaju kupatilo, garderober, frižider, klimu i ventilator (osim naravno, kreveta, fotelja i komoda sa ogledalima).

Kubanci su veoma ljubazni i srdačni.

Deca često, osim igranja fudbala na ulicama, pevaju u crkvenom horu, dobijaju hleb na bonove, ali zato kupuju kubansku imitaciju koka kole. Spretno pecaju, zadirkuju krtice kroz rupe u zemlji, sviraju u list, prave zvezde na asfaltu omekšalom od vrućine. Odbojka se igra tako što igrači stanu sa unutrašnje i spoljašnje strane dvorišta, a kapija služi kao mreža. Granice fudbalskog gola određuju se na licu mesta izuvenim japankama, a slaba i srednja kiša od koje lopta postaje mokra i blatnjava, nisu dovoljan razlog za prekid igre.

Roleri se voze tako što ih nekoliko tinejdžera obuje, a zatim se zakače za pola veka star auto koji ih tako ushićene vuče kroz grad. Gde se i kako roleri nabavljaju, nismo saznali.

Opčinjavajuća je lakoća s kojom ljudi ovde ostavljaju sve što su do tog trenutka radili. Samo se lagano prebace na drugo mesto ne prekidajući započetu rečenicu, kao da je najnormalnija stvar na svetu ostaviti do pola skuvan ručak ili gledanje emisije.

Snalaženje po gradu je lako jer se na svakom ćošku nalaze male kamene piramide na kojima su ispisani brojevi ulica. Ono što je na mapi označeno kao šoping centar, u stvarnosti je tezga koja prodaje limenke gaziranog pića i poneki čudan keks. Naravno, u centru postoji i ulica nalik Knez Mihailovoj, prepuna prodavnica suvenira, odeće, u kojoj se uglavnom ne pronalazi ono što se traži. Uostalom, kao i na pijaci gde se nude kokosov orah, mango, papaja, guava i razne za nas egzotične voćke koje svakako treba probati, ali od kojih u nizu pokušaja nije bio uspešno skuvan nijedan ručak.

Većina ljudi nosi kišobrane kada je jako sunce, a kada počne kiša – zatvaraju ih i odlažu. Mnogima, pretpostavljam da su ovde rođeni, visoka temperatura ne smeta, pa se šepure u farmerkama, sintetičkim helankama i kožnim cipelama. Deca u školama nose uniforme koje se sastoje od crvene marama, bele košulje, belih dokolenica, patika i suknje ili pantalona koje se razlikuju u zavisnosti od škole koju pohađaju. Boje su uglavnom zagušene i tamne za razliku od fasada kuća koje su drečavo roze, zelene i jarko plave ukoliko nisu sasvim oljuštene.

Odnosi sa Amerikom su bolji od kada je Obama na vlasti. Amerikancima je sada dozvoljeno da posećuju Kubu ako dobiju specijalnu dozvolu. Ta dozvola znači da dolaze sa grupom ljudi koja ima unapred organizovane aktivnosti, bilo da se radi o edukaciji ili nekom sličnom razlogu za dolazak. Pripadnicima organizovanog dolaska čak stavljaju pečat u pasoš, dok ostali Amerikanci i dalje ulaze bez pečata da kasnije ne bi imali problema. Kapitolio (zgrada podignuta po ugledu na američku kongresnu palatu, mada 5 cm viša) se upravo renovira, a UNESCO je započeo program restauracije kolonijalnih građevina (kojih je ovde najviše, vrlo je malo zdanja u stilu neoklasicizma).

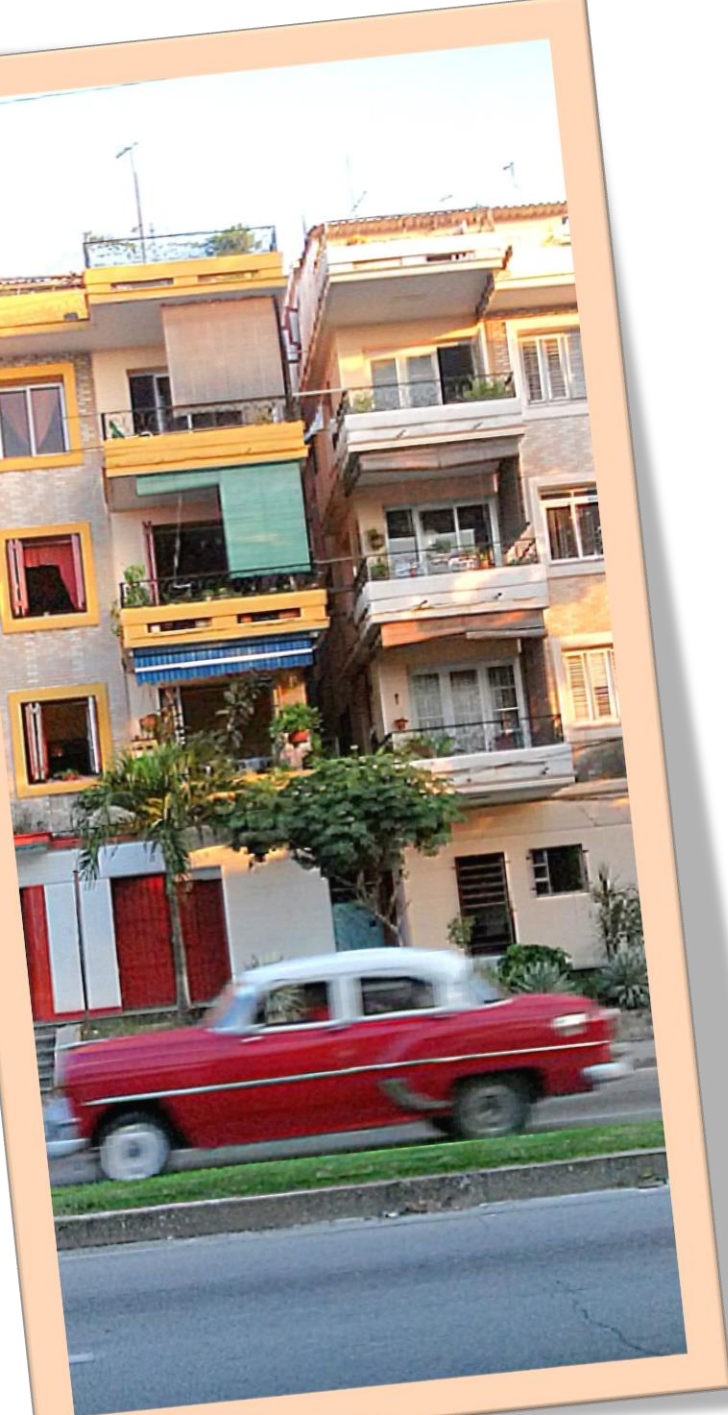
Na Kubi je nekada postojala kineska četvrt (videli smo zidine sa kamenim svodom iznad kapije gde su uklesani neki njihovi znaci). Kinezi su se tokom godina iselili ili poumirali, više ih skoro nema. Šetnja na namerljivo visokim temperaturama ne predstavlja naročito zadovoljstvo.

Duše su nam se istopile, a tela su nam bila suvišna i teška kao srednjevekovni oklopi. Redovni posetioци Kube, kažu da je vreme najlepše u februaru. Vreme je ovde, više nego bilo gde neuhvatljivo, a sve što treba završiti, kao da iziskuje večnost. S obzirom na preskromne mogućnosti kubanskog interneta kupovinu internet vremena na sat (a pri tome je neizvesno da li će i koliko minuta u toku kupljenog sata veza biti dostupna), najbolje je pribeći praktičnoj varijanti – pisanju zasebnog dokumenta koji se posle šalje svima.

Preporučljivo je bez slika jer postoje filteri koji blokiraju saobraćaj takvih poruka. Pre svakog uključivanja na internet, bićete obavešteni da mreža nije bezbedna, što ćete verovatno ignorisati jer drugu mogućnost nemate. Zbog ove odluke, kasnije ćete primetiti neobične promene na svom aparatu, bilo da ste koristili mobilni telefon ili kompjuter. Kartice sa brojevima za mobilne telefone se ne mogu kupiti, ali se zato mogu iznajmiti od snalažljivih Kubanaca. Novac se zove *peso*, ali treba biti oprezan jer postoji peso za lokalno stanovništvo i peso za strance, a ravnopravno su zastupljeni.

Veoma je popularan linijski taksi koji za zanemarljivo male iznose (otprilike jedan ili dva dolara) vozi veoma duge relacije i ta vozila su isključivo oldtajmeri. Nasuprot tome, vožnja u nekoj, recimo Ladi, pa još do samog odredišta, može da bude neprijatno skupa. Stranac koji provede neko vreme u ovoj zemlji, prestaje da bude turista i prodiše kubanskim plućima, dobija najdragoceniji poklon – naočare zahvalnosti kroz koje počne da posmatra sve što se podrazumevalo da ima – hranu, lepo vreme, prodavnice, internet, obuču i naduvanu fudbalsku loptu. Spoznaju da je život bez ičega jednako lep kao i život u izobilju, s tim da je život u izobilju lišen dugotrajne radosti za svaku naučenu i stečenu sitnicu.